

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Ioniță Barnea Ciprian
Primar
Primăria comunei Dumești, jud. Vaslui

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. *20* / *22* AUG. 2023

RECOMANDAREA

Nr. *20* din *22* august 2023

referitoare la respectarea art. 49 și art. 22 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

În vederea garantării la nivel constituțional a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, Constituția României a creat, în afara instituțiilor tradiționale, și instituția Avocatul Poporului, consacrată în Titlul II, capitolul IV, art. 58-60, ceea ce îi conferă acesteia trăsături juridice particulare.

În concordanță cu prevederile art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului poate emite recomandări care vizează ilegalitatea „*actelor sau faptelor administrative. Sunt asimilate actelor administrative tăcerea organelor administrației publice și emiterea tardivă a actelor.*”

Prin Nota nr. 14996/29.05.2023, Avocatul Poporului a aprobat sesizarea din oficiu și a dispus efectuarea unor demersuri la Primăria comunci Dumești, jud. Vaslui, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui și Inspectoratul Județean de Poliție Vaslui, cu privire la *cazul unei femei în vârstă de de ani din comuna Dumești, jud. Vaslui care a fost*

bătută și abuzată de fratele și tatăl ei, iar fiul acesteia încercând să-și apere mama a fost la rândul său bătut de bunic.

Urmare răspunsurilor primite din partea autorităților sesizate s-au concluzionat următoarele aspecte: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui din momentul în care a fost sesizată de un reprezentant al poliției Băcești, județul Vaslui cu privire la acest caz a avut o reacție proactivă, victima, persoană încadrată în grad de handicap accentuat, a fost evaluată, a beneficiat de servicii sociale în cadrul CRVVF - C.S.C. Nr. 2 Vaslui și s-au efectuat demersuri pentru reîncadrarea sa în grad de handicap; urmare incidentului atât mama cât și minorul au beneficiat în cadrul CRVVF- C.S.C. Nr. 2 Vaslui de consiliere psihologică și asistență medicală în cadrul Spitalului Județean de Urgență Vaslui; minorul a fost asistat de către reprezentanții D.G.A.S.P.C Vaslui pe tot parcursul audierii efectuate de către organele de cercetare penală și la momentul prezent beneficiază de măsură de protecție specială, fiind identificat un asistent maternal profesionist, care să vină în întâmpinarea nevoilor sale; mama, conform declarațiilor din cadrul audierilor, ar fi fost violată în repetate rânduri încă de la vârsta de 14 ani de către tatăl său și fratele ei; la nivelul Poliției orașului Negrești a fost deschis un dosar penal în care s-a început urmărirea penală „*in rem*” sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de viol, prevăzută de art. 218 alin. (1) și (3) lit. b) C. pen. și violență în familie, prevăzută de art. 199 alin. (1) C. pen., raportat la art. 193 alin. (1) C. pen., iar pentru cei doi inculpați s-a dispus arestarea preventivă pentru o perioadă de 30 zile și trimiterea lor în judecată; iar la nivelul S.P.A.S. Dumestii se observă unele carente în ceea ce privește identificarea minorului

ca fiind în situație de risc, întocmirea documentației prevăzute de lege, respectiv întreprinderea acțiunilor interinstituționale specifice și în regim de urgență în vederea sesizării D.G.A.S.P.C. Vaslui cu privire la situația în care acesta se afla.

Pe cale de consecință, anterior incidentului semnalat și instituirii măsurii de protecție specială de către D.G.A.S.P.C. Vaslui, minorul în cauză s-a aflat în situație de risc, după cum urmează:

- acesta a fost expus atât în familie și în comunitate unui cumul de factori de risc din punct de vedere economic, social, educațional, precum și în funcție de condițiile de locuit, așa cum prevede art. 5 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. b) și lit. k), alin. (4) lit. c) și alin. (5) lit. c) și f) din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 691/2015;

- minorul a fost lipsit de ocrotire părintească și, implicit, s-a aflat în situație de risc din punct de vedere social, în sensul art. 5 alin. (2) lit. h) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015.

Din analiza cadrului legislativ incident se rețin următoarele:

Potrivit art. 118 alin. (1) lit. a), d), h) și j) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în domeniul protecției copilului, persoanele cu atribuții de asistență socială: monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor; elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și acordă aceste servicii și / sau prestații în condițiile legii; înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii; colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul protecției copilului și transmit acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu.

Conform art. 6 alin. (1) din Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 691/2015, serviciul public de asistență socială are **obligatia de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc** de pe raza comunei. În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. b) și k), alin. (4) lit. c) și alin. (5) lit. c) și f) din același act normativ, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui: *în funcție de situația economică*, familia se află în situație de sărăcie; *în funcție de situația socială*, dacă familia este monoparentală, se află în orice alte situații care pot indica o vulnerabilitate; *în funcție de nivelul de educație*, familia are unul sau mai mulți copii care au abandonat timpuriu școala; *în funcție de condițiile de locuit*, spațiul locuibil este insuficient raportat la numărul de persoane; locuința este supraaglomerată, dacă locuința nu este întreținută corespunzător, lipsa igienei.

În baza prevederilor art. 2 lit. c) și d) și art. 7 alin. (1) și (2) din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 691/2015, în activitatea de identificare a situației de risc la care poate fi supus copilul, serviciul public de asistență socială utilizează fisa de observatie și fisa de identificare a

riscurilor. **Fișa de identificare a riscurilor** este documentul completat de reprezentanții serviciului public de asistență socială la domiciliul familiei pentru care există suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc pentru copil, iar **fișa de observație** este documentul completat de reprezentanții serviciului public de asistență socială și de toți profesioniștii de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc pentru copil. Conform art. 10 alin. (1) și art. 13 alin. (1) din același act normativ, în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) - (6), în termen de 30 de zile de la completare, reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește **planul de servicii**. Mai mult, serviciul public de asistență socială are obligația de a vizita la domiciliu toate familiile cu copii pentru care nu a fost completată fișa de identificare a riscurilor din unitatea administrativ-teritorială, în vederea identificării tuturor copiilor aflați în situație de risc.

Totodată, așa cum reglementează art. 114 alin. (1) și (2) din Legea nr. 272/2004, în procesul de identificare a nevoilor comunității, autoritățile administrației publice locale au **obligația de a implica colectivitatea locală**. În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 9 lit. a) din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 691/2015, pentru desfășurarea activității de identificare a situațiilor de risc și planificarea intervențiilor, serviciul public de asistență socială are obligația de a realiza o listă a resurselor existente la nivel local care să cuprindă, printre altele, instituțiile și organizațiile care pot sprijini serviciul public de asistență socială în identificarea familiilor vulnerabile: școala, poliția, biserica, medicul de familie, etc. Mai mult, conform art. 7 alin. (3) din același act normativ, persoanele de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, respectiv polițistul, medicul de familie, cadrele didactice, asistentul medical, mediatorul școlar, mediatorul sanitar, asistentul medical comunitar, completează fișa de observație, potrivit competențelor legale și o transmit în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială.

De asemenea, art. 89 alin. (3) din Legea 272/2004 prevede: *„angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.”*

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și art. 24 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta:

RECOMANDARE

I. Primarul comunei Dumești, județul Vaslui, care în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va analiza și va dispune măsurile necesare pentru:

1. Asigurarea unei conlucrări eficiente cu membrii comunității locale în procesul de identificare a copiilor de pe raza unității administrativ-teritoriale aflați în situație de risc, așa cum prevede art. 6 din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015, concretizată prin:

- implicarea membrilor Consiliului Comunitar Consultativ, în conformitate cu art. 114 din Legea nr. 272/2004;

- colaborare permanentă cu instituțiile care pot sprijini serviciul public de asistență socială în identificarea familiilor vulnerabile: școală, poliție, biserică, medicul de familie, potrivit art. 9 lit. a) din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015;

- informarea în scris a persoanelor de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copiii din comunitate și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, asupra obligației de a completa fișa de observatie și de a o transmite în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială, potrivit art. 7 alin. (3) din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015.

2. Efectuarea vizitelor la domiciliu, completarea fișei de identificare a riscurilor pentru copiii menționați la punctul 1 și, în cazul în care se confirmă existența unei situații de risc din cele prevăzute la art. 5 alin. (1) - (6) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, întocmirea planului de servicii în termenul prevăzut de lege și acordarea serviciilor aprobate.

3. Completarea fișei de identificare a riscurilor pentru toți copiii din comunitate aflați în situație de risc, potrivit art. 13 alin. (1) din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015;

4. **Întreprinderea acțiunilor interinstituționale specifice și în regim de urgență, prin conlucrarea eficientă cu D.G.A.S.P.C. Vaslui**, unitatea de învățământ din localitate și celelalte instituții publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul, respectiv informarea acestora din urmă asupra obligației prevăzute de art. 89 alin. (3) din Legea 272/2004.

II. Primarul comunei Dumești, județul Vaslui, va informa în scris instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Iași (cu sediul în municipiul Iași, Șoseaua Națională, nr. 43, parter, tel./fax: 0232/219111, e-mail: avpiasi@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse, în termenul prevăzut de lege.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

